

ANALÝZA PŘÍNOSŮ CENTRA SPOLEČNÝCH SLUŽEB **MIKROREGIONU HODONÍNSKO – DOBROVOLNÉHO SVAZKU OBCÍ**

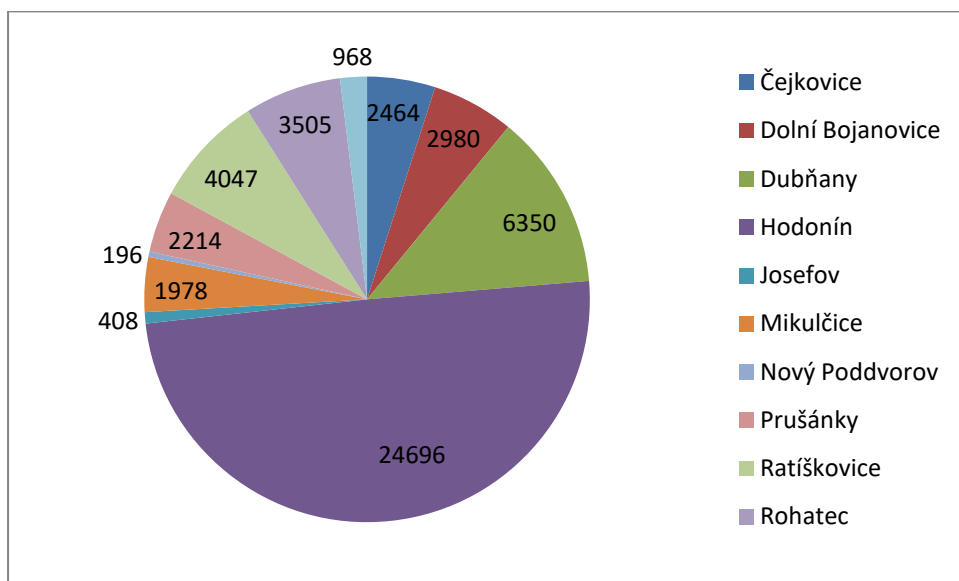
1. NÁZEV AGENDY:

Právní poradenství pro obce Mikroregionu Hodonínsko – dobrovolný svazek obcí (dále jen „mikroregion“) poskytované CSS Mikroregion Hodonínsko.

2. POPIS PŮVODNÍHO STAVU ŘEŠENÉ AGENDY:

Mikroregion sdružuje celou řadu obcí různé ekonomické síly či velikosti. S jistou nadsázkou lze říct, že se jedná o tzv. širokospektrální členství různých obcí, a to v užitém slova smyslu. Členy mikroregionu jsou také dvě města, a to město Hodonín a Dubňany, kdy u Hodonína se jedná o obec s rozšířenou působností a u města Dubňany se jedná o tzv. pověřenou obec, respektive obec s pověřeným obecním úřadem dle zákona o obcích (128/2000 Sb.). S ohledem na svoji velikost, mají tato města své personální a ekonomická zázemí a tudíž i zázemí právní. Mikroregion však sdružuje i další obce, které lze nazvat „větší“ obce (např. kolem 2 tis. obyvatel a více), kdy některé tyto obce, dle svých ekonomických a politických možností, využívají externích právních poradců (advokátních kanceláří), a to většinou tzv. „ad hoc“, kdy se jedná o obce např. Čejkovice, Prušánky, Dolní Bojanovice. Konečně členy mikroregionu jsou i menší obce, typu např. Josefov, Nový Poddvorov, Starý Poddvorov, Mikulčice, které právní poradenství využívají rovněž externí, a to především dle svých ekonomických možností, kdy s ohledem na to, že se jedná o velmi „malé“ obce, a to nejen co do rozpočtu obce, ale i do personálního obsazení obecních úřadů, tak je zřejmé, že právní poradenství spíše neřeší, respektive neřešily, případně jen v krajních případech.

Obrázek 1 Počet obyvatel v obcích DSO Hodonínsko k 1.1.2017

Zdroj: Vlastní zpracování, únor 2017

Dle průzkumu trhu se sazby v jednotlivých advokátních kancelářích za právní poradenství pohybují cca okolo 1.000,-Kč a výše za hodinu. Vyhotovení „jednoduché“ kupní smlouvy pak paušálně cca 2.500,-Kč. U renomovaných advokátních kanceláří zabývajících se výhradně problematikou veřejné správy může být cena za hodinovou sazbu této služby až ve výši 2.500,-Kč. K těmto sazbám je většinou ještě účtována sazba 21 % DPH, kdy dle současné legislativy si tuto obce nemohou na svém vstupu uplatnit.

Rovněž co se týká personálního obsazení uvedených obcí uvolněnými zástupci – starosty, tak pouze jeden uvolněný starosta z členů mikroregionu disponuje právním vzděláním.

Přičemž s ohledem na narůstající administrativní zátěž obcí, širokou agendu jejich záběru, nedostatek finančních prostředků, kvalifikovaného personálu, ale zejména i na stávající stav naší legislativy, kdy např. jen v loňském roce bylo ve Sbírce zákonů uveřejněno 466 právních předpisů či jejich změn, považovali za nezbytné, aby obce měly tzv. „při ruce“ právní poradenství v oblasti veřejné správy či blíže především správního a soukromého práva, neboť právě těchto oblastí se právní problematika obcí nejvíce dotýká.

Právní problematika byla většinou řešena tak, že např. právní předpisy obcí či vzorové dokumenty si obce mezi sebou různě vyměňovaly a poskytovaly, stejně tak, jako informace o novelách právních předpisů či nových povinnostech. Případně tyto informace získávaly na internetové síti, formou jednoduchých vzorů. V praxi tak docházelo k různým zkreslením vlivem jiných, byť podobných, skutečností u každé obce či nekvalifikovaným vyhodnocením právního problému.

V lepších případech byly dotazovány nadřízené orgány, kdy některá stanoviska byla rovněž právně výkladově nejednoznačná či výkladově složitá a i doba jejich poskytnutí mnohdy trvala i týdny či měsíce.

Dle průzkumu trhu v bývalém okresu Hodonín bylo zjištěno, že další problém spočíval i v tom, že se jen velmi malé procento advokátních kanceláří či samotných právníků zaměřují právě na oblast veřejné správy či správního práva, tj. obecní problematiku.

Především z ekonomických důvodů si obce ani nemohou dovolit zaměstnat svého právníka, kdy navíc i větší města mají v současné době problém s tím fundovaného právníka na tabulkově placenou pozici vůbec sehnat.

3. POPIS AKTUÁLNÍHO STAVU:

Obce jsou si vědomy také narůstající odpovědnosti veřejných funkcionářů, a to s ohledem na stávající právní úpravu především v zákonu č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, kdy o této svědčí i stoupající počet soudních kauz zabývajících se právě touto odpovědností. V této souvislosti je především hrozbou i následná možná odpovědnost trestněprávní, případně politická či morální. Dále mají zájem zajistit kvalifikovaný výkon jejich správy.

Po téměř půlročním provozu tzv. komplexního právního poradenství pro členy mikroregionu lze hovořit o hojném využívání této služby, kdy tuto službu mimo dvou uváděných měst využívají nebo využily všechny obce mikroregionu. S ohledem na výše uvedené pak lze konstatovat, že nejvíce je tato služba využívána především menšími obcemi. Co do problematiky a rozsahu poskytované služby je tato pestrá. Poskytování této služby lze rozdělit do několika kategorií:

1. Jednoduché telefonické dotazy, na které obce dostanou přímou odpověď (např. dotaz typu „může obec prominout občanu obce místní poplatek za odpady z důvodu, který není uveden ve vyhlášce obce“)
2. Dotazy učiněné elektronicky, kdy většinou tato problematika představuje nastudování problému či kauzy s následným návrhem řešení (např. „kontrola navržených usnesení pro jednání zastupitelstva obce“, dotaz či podání občana na obec – jak postupovat, „na kterém úřadě či instituci obec či občan daný problém vyřídí a co k tomu potřebuje“)
3. Dotazy či požadavky týkající se revize dokumentů či smluv (např. „kupní smlouvy“, „zadávací dokumentace k výběrovému řízení“)
4. Navržení dokumentů či jednotlivých smluv nebo zřizovacích listin, apod.
5. Rozsáhlejší poradenství ve správních řízeních či soudních řízeních s případným návrhem vzorových dokumentů
6. Návrhy či revize právních předpisů obcí
7. Jednání s úřady či jinými orgány státní správy, zjišťování důležitých skutečností pro obec
8. Právní pomoc při výkladech právních norem, judikatuře či stanoviscích metodických orgánů
9. Osobní právní poradenství
10. Školení (dle potřeb obcí – např. novely právních předpisů, procesní postupy orgánů obcí, apod.)

Lze uvést, že nejvíce dotazů je zaměřeno na určení příslušnosti orgánů obce v dané věci, návrhy či kontrola usnesení orgánů obce, poskytování informací dle zák. č. 106/1999 Sb., veřejné zakázky a dále také obecně na problematiku agend vykonávaných obecním úřadem.

Vzhledem ke složitosti některých kauz a počtu dotazů se pak jedná o základní právní poradenství, kdy např. v řízení u soudů či v řízeních, kde hrozí obcím větší možná škoda, je přesto doporučováno, aby tyto věci zadávaly specializovaným advokátním kancelářím, a to zejména s ohledem na časovou náročnost a následně i odpovědnost v těchto věcech.

4. ANALÝZA PŮVODNÍHO A AKTUÁLNÍHO STAVU:

Z projektu je jednoznačně patrné, že obce mikroregionu jsou si vědomy možných rizik, která spočívají v následné odpovědnosti z jejich případných špatných rozhodnutí, na to navazující především administrativní zátěži spočívající také v rozsahu vykonávané agendy a téměř raketově se měnící legislativě.

Výhodnost tohoto poradenství nespočívá jenom v ekonomické stránce věci, kdy je patrné že poradenství přes CSS je pro obce výhodnější, ale především v téměř okamžité dostupnosti právního poradenství. Oproti původnímu stavu tak obce mnohdy začaly řešit a řeší i problematiku, kterou by pod tíhou výše uvedeného neřešily. Bylo také odhaleno, že obce se často drží zavedených stereotypních postupů a vzorů, které však již nejsou aktuální, a to především s ohledem na novelizace právních předpisů. I tady funguje známé klišé „není žalobce, není soudce“. Výraznou roli zde hraje i NOZ, kterému se nyní přizpůsobuje i vnímání relativně nových právních institutů či jejich nové pojmenování a nový výklad.

Rovněž v rovině správního řízení se jedná o velmi náročný, co do formální a procesní stránky, postup, který je ovlivňován narůstající judikaturou v této oblasti. I v této rovině mají obce další příležitost o odborné právní poradenství, neboť právě zde hrozí a probíhá kontrola nadřízených orgánů a tato řízení pak mají také dopady na samotné občany, respektive jejich práva a povinnosti.

Projekt nespočívá jenom v individuálním poradenství, ale jeho výhodou je i přenos některých poznatků na další členy mikroregionu, kdy stěžejní záležitosti jsou zasílány všem obcím, a tedy oproti původnímu stavu mají jednotný výklad všechny obce mikroregionu. Tedy včetně obcí, které o řešení dané problematiky nepožádaly. Dále je přenos informací zajišťován i prostřednictvím schůzí mikroregionu a pořádaných školení.

5. ZHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ CSS:

Za přínosy uvedeného projektu především považujeme:

1. Ekonomická výhodnost právního poradenství
2. Možnost především „malých“ obcí vůbec na poradenství v tomto rozsahu dosáhnout
3. Kvalifikovanější výstupy obcí, které mají dopad na občany, tj. zlepšení nejen v oblasti výkonu samostatné, ale i přenesené působnosti obcí – lepší správa pro občany
4. Vyhodnocení problému, zaslání vyjádření či vzoru v řádu nejvíce několika málo dní
5. Posílení právní jistoty obcí
6. Snížení časové zátěže pro obce související s vyhledáním či zajištěním potřebných právních informací

7. V návaznosti na uvedené i možné snížení odpovědnosti obcí, respektive rizika odpovědnosti z nesprávných rozhodnutí či postupů

Tabulka 1 Přehled právního poradenství

měsíc	právní poradenství	
	konzultace	dokument
srpen 2016	21	4
říjen 2016	15	5
listopad 2016	17	6
prosinec 2016	20	9
leden 2017	18	4
Celkem	91	28

Zdroj: Vlastní zpracování, únor 2017

Pro metodiku výpočtu ceny práce CSS jsme vyšli z následujících hodnot:

- Mzda jednoho zaměstnance včetně všech odvodů je kalkulována jako 177 Kč/hod.
- Ostatní náklady kalkulujeme paušálně rozpočítané do hodinové sazby zaměstnance jako 45 Kč/hod.

Celkem tedy pro výpočet kalkulujeme 222 Kč/ hodinu práce zaměstnance CSS.

Tabulka 2 Příklad právního poradenství pro vybranou obec v měsíci 09/2016 – obec Mikulčice

	časová náročnost zaměstnanců CSS (hod.)	finanční náročnost v průměrné AK (Kč)	finanční náročnost zaměstnanců CSS (Kč)	úspora v Kč
Právní poradenství				
Konzultace (4x)	8	8.000	1.776	6.224
Dokument (5 x)	18	18.000	3.996	14.004
Celkem	26	26.000	5.762	20.228

Zdroj: Vlastní zpracování, únor 2017

Z Tabulky 2 je tak zřejmé, že obec Mikulčice ušetřila 20 228 Kč využíváním služeb CSS. V reálu ušetřila více, neboť mzda zaměstnanců CSS je aktuálně dotována projektem CSS.

Tabulka 3 Příklady dalšího právního poradenství

	časová náročnost zaměstnanců CSS (hod.)	finanční náročnost v průměrné AK (Kč)	finanční náročnost zaměstnanců CSS	úspora v Kč
Právní poradenství (dokument)				
Návrh pachtovní smlouvy	4	2.500	888	1.612
Úprava vyhlášky o místních poplatcích	8	8.000	1.776	6.224

Darovací smlouva	3	2.500	666	1.834
Informace k zákonu o hazardních hrách	8	8.000	1.776	6.224
Úprava vyhlášky o místních poplatcích	10	10.000	2.220	7.780

Zdroj: Vlastní zpracování, únor 2017

V Tabulce 3 jsou uvedeny příklady dalšího právního poradenství. Při zpracování návrhu pachtovní smlouvy obec ušetřila 1 612 Kč využitím služeb CSS. Při úpravě vyhlášky o místních poplatcích dochází k úspoře 6 224 Kč, při darovací smlouvě 1 834 Kč, při úpravě vyhlášky o místních poplatcích obce uspoří 7 780 Kč. U poskytnutých informacích k zákonu o hazardních hrách obec uspoří 6 224 Kč.

ZÁVĚREM TEDY LZE KONSTATOVAT, ŽE CENTRUM SPOLEČNÝCH SLUŽEB JE PRO OBCE MIKROREGIONU HODONÍNSKO – DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ MIMOŘÁDNĚ PŘÍNOSNÉ, PROTOŽE JIM POMÁHÁ NEJEN METODICKY, ALE A ŠETŘÍ JIM TAKÉ ČAS, FINANČNÍ PROSTŘEDKY A HLAVNĚ SE SNAŽÍ PŘEDCHÁZET MOŽNÝM PROBLEMATICKÝM SITUACÍM ZE STRANY OBCÍ V PŘÍPADĚ NESPRÁVNÝCH ROZHODNUTÍ ČI POSTUPŮ, KDY TAK MŮŽE ZMÍRŇOVAT MOŽNOU NÁSLEDNOU ODPOVĚDNOST PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ OBCE. SNAŽÍ SE TAK POMÁHAT ZLEPŠOVAT VEŘEJNOU SPRÁVU PRO OBČANY ČLENSKÝCH OBCÍ.